

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 2Tos/33/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8123011445
Dátum vydania rozhodnutia: 29. 11. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Ivo Maruščák
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2023:8123011445.1

Uznesenie

Krajský súd v Prešove, v senáte zloženom z predsedu senátu Mgr. Iva Maruščáka a sudcov JUDr. Moniky Halkociovej a JUDr. Mariána Sninského na neverejnom zasadnutí konanom dňa 29.11.2023, v trestnej veci proti ods. A. B., pre prečin porušovania domovej slobody podľa § 194 ods. 1, ods. 2 písm. b/, c/, Tr. zákon a iné, v konaní o podmiennečnom prepustení odsúdeného z výkonu trestov odňatia slobody, o sťažnosti odsúdeného proti uzneseniu Okresného súdu Prešov sp. zn. 41PP/16/2023 zo dňa 02.10.2023 takto

rozhodol:

Podľa § 194 ods. 1 písm. a/ Tr. poriadku z r u š u j e napadnuté uznesenie v celom rozsahu.

Podľa § 66 ods. 1 písm. b/ Tr. zákona odsúdeného A. B., nar. XX.XX.XXXX v C., trvale bytom D. XXX/XX, D., okr. C. t.č. vo výkone trestu odňatia slobody v ÚVV a ÚVTOS Prešov, p o d m i e n e č n e p r e p ú ť a z výkonu trestov odňatia slobody, ktoré mu boli uložené rozsudkom Okresného súdu Bardejov sp. zn. 2T/7/2017 zo dňa 20.06.2017 podľa § 194 ods. 2 Tr. zákona vo výmere 2 (dvoch) rokov a rozsudkom Okresného súdu Bardejov sp. zn. 1T/47/2017 zo dňa 05.09.2018 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Prešove sp. zn. 8To/8/2019 zo dňa 04.07.2019 podľa § 212 ods. 4 Tr. zákona vo výmere 6 rokov.

Podľa § 68 ods. 1 Tr. zákona nariaďuje probačný dohľad na odsúdeným vo výmere 2 (dvoch) rokov.

Podľa § 68 ods. 1 Tr. zákona určuje skúšobnú dobu na 4 (štyri) roky.

odôvodnenie:

Napadnutým uznesením Okresný súd Prešov podľa § 415 ods. 1 Tr. poriadku v spojení s § 66 ods. 1 písm. b/ Tr. zákona zamietol žiadosť ods. A. B., nar. XX.XX.XXXX v C., trvale bytom D. XXX/XX, D., o podmiennečné prepustenie z výkonu trestov odňatia slobody uložených rozsudkom Okresného súdu Bardejov sp. zn. 2T/7/2017 dňa 20.06.2017 podľa § 194 ods. 2 Tr. zákona vo výmere dvoch rokov a rozsudkom Okresného súdu Bardejov sp. zn. 1T/47/2017 dňa 05.09.2018 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Prešove sp. zn. 8To/8/2019 dňa 04.07.2019 podľa § 212 ods. 4 Tr. zákona vo výmere šiestich rokov.

Proti tomuto uzneseniu podal ihneď po jeho vyhlásení do zápisnice o verejnom zasadnutí odsúdený sťažnosť, ktorú dodatočne písomným podaním zo dňa 04.10.2023 odôvodnil tým, že chce dostať druhú šancu, viesť riadny život a starať sa o chorú matku.

Na základe riadne a včas podanej sťažnosti preskúmal krajský súd ako súd sťažnostný v zmysle § 192 ods. 1 Tr. poriadku správnosť výroku napadnutého uznesenia, proti ktorému sťažovateľ podal sťažnosť, ako aj konanie, ktoré tomuto uzneseniu predchádzalo, pričom dospel k záveru, že sťažnosť odsúdeného je dôvodná.

Súd prvého stupňa zistil, že rozsudkom Okresného súdu Bardejov sp. zn. 2T/7/2017 zo dňa 20.06.2017 bol odsúdený uznaný vinným zo spáchania prečinu porušovania domovej slobody podľa § 194 ods. 1, ods. 2 písm. b/, c/ Tr. zákona, za čo mu bol uložený trest odňatia slobody vo výmere dvoch rokov so zaradením do ústavu na výkon trestu so stredným stupňom stráženia. Odsúdený nastúpil výkon trestu odňatia slobody dňa 05.09.2017.

Rozsudkom Okresného súdu Bardejov sp. zn. 1T/47/2017 zo dňa 05.09.2018 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Prešove zo dňa 04.07.2019 sp. zn. 8To/8/2019 bol odsúdený uznaný vinným zo spáchania v 1. bode obžaloby zločinu krádeže podľa § 212 ods. 1, ods. 4 písm. b/ Tr. zákona a prečinu porušovania domovej slobody podľa § 194 ods. 1, ods. 2 písm. c/ Tr. zákona, v 4. bode obžaloby prečinu porušovania domovej slobody podľa § 194 ods. 1 Tr. zákona, v 5. bode obžaloby zločinu krádeže podľa § 212 ods. 1, ods. 4 písm. b/ Tr. zákona a prečinu porušovania domovej slobody podľa § 194 ods. 1, ods. 2 písm. c/ Tr. zákona a v 7. bode obžaloby prečinu krádeže podľa § 212 ods. 2 písm. a/ Tr. zákona, za čo mu bol uložený úhrnný trest odňatia slobody vo výmere šesť rokov, s odkazom na § 212 ods. 4 Tr. zákona, § 36 písm. l/, n/ Tr. zákona, § 37 písm. m/ Tr. zákona, § 38 ods. 3 Tr. zákona a § 41 ods. 2 Tr. zákona, so zaradením pre výkon uloženého trestu do ústavu na výkon trestu so stredným stupňom stráženia, podľa § 48 ods. 2 písm. b/ Tr. zákona. Rozsudok nadobudol právoplatnosť dňa 04.07.2019. Odsúdený nastúpil výkon trestu odňatia slobody po ukončení predošlého trestu vo veci uloženého rozsudkom sp. zn. 2T/7/2017, a to dňa 05.09.2019.

Predpokladané skončenie výkonu uložených trestov odňatia slobody u odsúdeného pripadá na 05.09.2025.

Dňa 25.08.2023 bola Okresnému súdu Prešov doručená žiadosť odsúdeného o podmieňané prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody, ktorú odôvodnil tým, že mu uplynula zákonná lehota pre podmieňané prepustenie ku 05.09.2022.

Súd prvého stupňa správne konštatoval, že z hodnotenia ÚVV a ÚVTOS Prešov zo dňa 31.08.2023 vyplýva, že odsúdený je slobodný a bezdetný. Povoláním je odsúdený pomocný zamestnanec, pred nástupom do výkonu trestu odňatia slobody bol bez trvalého pracovného pomeru. Odsúdený bol doposiaľ desaťkrát súdne trestaný, z toho päťkrát nepodmieňaným trestom odňatia slobody. Do výkonu trestu odňatia slobody bol odsúdený dodaný zo slobody dňa 05.09.2017, a to do Ústavu na výkon väzby a Ústavu na výkon trestu odňatia slobody Prešov. Dňa 17.10.2017 bol premiestnený do Ústavu na výkon trestu odňatia slobody Ružomberok. V rámci vnútornej diferenciacie ústavu bol umiestnený do oddielu s „B“ diferenciaciou skupinou. Adaptácia na podmienky výkonu trestu odňatia slobody so stredným stupňom stráženia prebehla bez nedostatkov. Správanie a vystupovanie odsúdeného k personálu bolo na požadovanej úrovni, vo vzťahu k odsúdeným neboli evidované nedostatky, neboli zistené sklony k agresívnemu a impulzívnemu správaniu. V osobných veciach udržiaval poriadok a čistotu, zásady osobnej aj kolektívnej hygieny mal osvojené. V pedagogickej dokumentácii je evidovaných viacero negatívnych poznatkov, a to zo dňa 26.05.2018, kedy odsúdený odmietol vykonávať čistiace práce, dňa 16.11.2018 odsúdený porušil časový režim dňa a to tak, že spal prikrytý na posteli, dňa 08.08.2019 sa odsúdený neriadil pokynmi príslušníkov zboru a nesprístupnil skrinku s osobnými vecami počas prehliadky. Uvedené nedostatky boli riešené pohovorom s príslušným pedagógom. Voľný čas trávil prevažne aktívne, najmä hraním hier, sledovaním televízneho vysielania a počúvaním rozhlasu. Odsúdený nebol členom žiadneho záujmového krúžku, zúčastňoval sa na aktivitách v rámci kultúrno-osvetovej a vzdelávacej činnosti organizovanej v oddiele. Počas pobytu v ústave bol odsúdený pracovne zaradený na viacerých pracoviskách v ústave s dozorom. K plneniu svojich pracovných povinností pristupoval aktívne, jeho pracovná morálka a dosahované pracovné výsledky boli hodnotené kladne. Odsúdený dlhodobo a aktívne pristupoval k výkonu činností zameraných na všeobecný rozvoj osobnosti. Kontakt s vonkajším prostredím udržiaval prostredníctvom korešpondencie a telefonických hovorov s matkou a súrodencami.

Uznesením Okresného súdu Ružomberok sp. zn. 1Nt/17/2023 zo dňa 12.04.2023 o zmene súdnej diferenciacie bol odsúdený preradený na výkon trestu odňatia slobody do ústavu s minimálnym stupňom stráženia a dňa 19.04.2023 bol premiestnený do oddelenia výkonu trestu s miestom výkonu služby v Sabinove. Po absolvovaní pobytu v nástupnom oddiele mu bola umiestňujúcou komisiou stanovená diferenciacia skupina „B“. Z hodnotiacej správy vyplýva, že správanie a vystupovanie odsúdeného je

na požadovanej úrovni, príkazy a pokyny príslušníkov zboru sa snaží plniť. O osobnú a kolektívnu hygienu dbá, v osobných veciach udržiava poriadok a čistotu. Voľný čas trávi čítaním dostupnej tlače a literatúry, lúštením krížoviek, sledovaním televízneho vysielania a hrou spoločenských hier. Od 10.07.2023 je odsúdený umiestnený vo výstupnom oddiele, ktorý je zriadený v rámci projektu "Šanca na návrat", s cieľom plynulého prechodu do občianskej spoločnosti. Odsúdený je v tomto oddiele priateľský voči ostatným odsúdeným, personál výstupného oddielu rešpektuje. Pracovne je odsúdený zaradený na pracovisku v ústave s dohľadom E. F. F., jeho pracovná morálka je hodnotená kladne. Kontakt udržiava s matkou, súrodencami a nevlastným otcom formou videonávštev, telefonátov a osobnej korešpondencie. Odsúdený bol celkovo vo výkone trestu odňatia slobody šesťkrát disciplinárne odmenený, disciplinárne potrestaný nebol. Resocializačná prognóza odsúdeného je menej priaznivá, riziko recidívy je stredné. Na základe uvedeného riaditeľ ÚVV a ÚVTOS Prešov konštatoval, že odsúdený čiastočne preukazuje splnenie podmienok na podmiennečné prepustenie a odporúča jeho podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody s dohľadom.

Na verejnom zasadnutí dňa 02.10.2023 súd prvého stupňa v rámci vykonávaného dokazovania, okrem vyššie uvedených skutočností vypočul odsúdeného, pričom o.i. skúmal, či sú v danom prípade splnené podmienky, ktoré § 66 ods. 1 Tr. zákona vyžaduje pri rozhodovaní o podmiennečnom prepustení z výkonu trestu odňatia slobody.

Podľa § 66 ods. 1 písm. b/ Tr. zákona, môže súd odsúdeného podmiennečne prepustiť na slobodu, ak odsúdený vo výkone trestu plnením svojich povinností a svojím správaním preukázal polepšenie a môže sa od neho očakávať, že v budúcnosti povedie riadny život a ak ide o osobu odsúdenú za zločin po výkone dvoch tretín uloženého nepodmiennečného trestu odňatia slobody alebo rozhodnutím prezidenta Slovenskej republiky zmierneného nepodmiennečného trestu odňatia slobody.

Podľa § 66 ods. 3 Tr. zákona, ak odsúdený má vykonať viac trestov odňatia slobody, odsúdený môže byť podmiennečne prepustený najskôr po výkone súčtu pomerných častí uložených trestov podľa odseku 1 písm. a) až c), § 67 ods. 1 a 2 a celého zvyšku trestu podľa § 68 ods. 2.

Podľa § 68 ods. 1 Tr. zákona, pri podmiennečnom prepustení súd určí skúšobnú dobu na jeden rok až sedem rokov; skúšobná doba sa začína podmiennečným prepustením odsúdeného. Súd môže zároveň nariadiť probačný dohľad nad odsúdeným vo výmere do troch rokov a ustanoviť mu primerané obmedzenia alebo povinnosti uvedené v § 51 ods. 3 a 4. Ak ide o podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody na dvadsaťpäť rokov alebo na doživotie, súd určí skúšobnú dobu na desať rokov a súčasne nariadi probačný dohľad nad odsúdeným vo výmere do piatich rokov a ustanoví mu primerané obmedzenia alebo povinnosti uvedené v § 51 ods. 3 a 4. Podmiennečne prepustený je povinný podrobiť sa kontrole technickými prostriedkami, ak je takáto kontrola nariadená. Nariadiť kontrolu technickými prostriedkami možno, ak sú splnené podmienky podľa osobitného predpisu. Skúšobná doba neplynie počas výkonu nepodmiennečného trestu odňatia slobody a počas výkonu väzby.

Krajský súd konštatuje, že podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody nemožno považovať za mimoriadny inštitút, ktorý by súd mal aplikovať len výnimočne. Na strane druhej je podmiennečné prepustenie odsúdeného možné len za splnenia zákonom stanovených podmienok, a to tak formálneho charakteru, ktorým je v tomto prípade vykonanie dvoch tretín súdom uloženého trestu odňatia slobody, ako aj materiálneho charakteru, a to preukázanie polepšenia odsúdeného. Vykonané dokazovanie musí jednoznačne a bez pochybností viesť k pozitívnemu záveru, t.j. že odsúdený sa svojím správaním a plnením povinností skutočne polepšil; že už doterajší výkon trestu bol postačujúci pre naplnenie účelu trestu, ktorým je najmä prevýchova odsúdeného tak, aby odsúdený na slobode viedol riadny život a jeho ďalší výkon trestu preto už nie je potrebný. Podmiennečné prepustenie je významným prostriedkom dovŕšenia prevýchovy a resocializácie odsúdeného a neznamena ukončenie tohto procesu, ale pokračovanie prevýchovného resocializačného procesu v iných podmienkach; na slobode. Motivácia odsúdeného je založená na tom, že pokiaľ vyhovie podmienkam spojeným s podmiennečným prepustením, nebude musieť doposiaľ nevykonanú časť trestu odpykať.

Obdobne ako súd prvého stupňa, aj krajský súd je toho názoru, že odsúdený splnil po formálnej stránke podmienky, ktoré zákon ukladá pre jeho podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody. Odsúdený toho času vykonáva trest odňatia slobody vo výmere šiestich rokov. Predchádzajúci trest odňatia slobody v zmysle rozsudku sp. zn. 2T/7/2017 bol v trvaní dvoch rokov. S odkazom na § 66

ods. 2, v spojení s § 66 ods. 3 Tr. zákona odsúdený vykonal 2/3 nariadeného trestu odňatia slobody ku 05.09.2022. Keďže žiadosť o podmienené prepustenie odsúdený podal 25.08.2023, naplnil formálnu podmienku podmieneného prepustenia z výkonu trestu.

Krajský súd sa však nestotožnil so záverom okresného súdu v tom smere, že v prípade odsúdeného neboli splnené materiálne podmienky pre podmienené prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody s poukazom predovšetkým na jeho predchádzajúce početné právoplatné odsúdenia, skutočnosť, že už raz bol podmienené prepustený z výkonu trestu, túto možnosť nevyužil a zvyšok trestu odňatia slobody musel vykonať.

Je potrebné prisvedčiť súdu prvého stupňa v tom smere, že u odsúdeného sa jedná o osobu v minulosti viackrát súdne trestanú, konkrétne má spolu 11 záznamov v registri trestov, z toho momentálne vykonáva šiesty nepodmienené uložený trest odňatia slobody v trvaní šiestich rokov, uložený za viacero skutkov, pričom resocializačná prognóza odsúdeného je menej priaznivá, so stredným rizikom sociálneho zlyhania do budúcnosti, čo vyplýva zo záveru hodnotenia riaditeľa ÚVV a ÚVTOS Prešov.

Na druhej strane krajský súd poukazuje na to, vychádzajúc rovnako z hodnotenia odsúdeného z ústavu na výkon trestu odňatia slobody, že u odsúdeného je stabilne počas celej doby doterajšieho výkonu trestu, počnúc septembrom 2017, kedy začal uložené tresty vykonávať, teda po dobu šiestich rokov, badať pozitívne správanie; odsúdený bol disciplinárne odmenený 6x, disciplinárne potrestaný nebol. Počas výkonu trestu udržiaval kontakty s rodinou. K spoluväzňom, ako aj k personálu sa správal bezproblémovo, na podmienky výkonu trestu sa plne adaptoval, v súčasnosti je zaradený na výkon práce, kde je hodnotený kladne. Nemožno opomenúť ani tú skutočnosť, že svojím správaním dal dôvod pre jeho preradenie zo stredného do minimálneho stupňa stráženia v zmysle § 411 ods. 1 Tr. poriadku na základe rozhodnutia Okresného súdu Ružomberok sp. zn. 1Nt/17/2023 zo dňa 12.04.2023. Aj riaditeľ ústavu na výkon trestu, napriek menej priaznivej resocializačnej prognóze v závere hodnotenia konštatoval, že odsúdený čiastočne preukazuje splnenie podmienok na podmienené prepustenie a navrhol jeho podmienené prepustenie s dohľadom.

Uvedené skutočnosti podľa názoru krajského súdu svedčia o tom, čo vyplýva aj z dikcie § 66 ods. 1 Tr. zákona, že odsúdený vo výkone trestu plnením svojich povinností a svojím správaním preukázal polepšenie. Súd poukazuje tiež na to, že z uložených trestov už vykonal podstatnú časť, presahujúcu šesť rokov v súhrne, pričom o jeho žiadosti nebolo rozhodované bezprostredne po splnení formálnej podmienky podmieneného prepustenia (05.09.2022). Všetky tieto okolnosti z pohľadu krajského súdu vedú k dôvodnému záveru, že odsúdený naplnil počas výkonu trestu, keď svojím správaním a plnením povinností preukázal polepšenie, aj materiálne podmienky podmieneného prepustenia z výkonu trestu.

Krajský súd zároveň určil odsúdenému v spojení s podmieneným prepustením z výkonu trestu podľa § 68 ods. 1 Tr. zákona skúšobnú dobu v trvaní štyroch rokov, teda v hornej polovici zákonom stanoveného rozpätia jedného až siedmich rokov, ktorú v tomto prípade považoval za primeranú. Plne si uvedomujúc menej priaznivú resocializačnú prognózu odsúdeného, spojenú s rizikom opätovného páchania trestnej činnosti, súd na zníženie tohto rizika v rámci skúšobnej doby nariadil probačný dohľad nad odsúdeným po dobu dvoch rokov. Takto určená skúšobná doba v spojení s probačným dohľadom bude podľa názoru krajského súdu dostatočnou zárukou pred tým, aby odsúdený po svojom prepustení opäť začal páchať trestnú činnosť a za týchto podmienok bude v dostatočnej miere pokračovať proces prevýchovy a resocializácie počas jeho ďalšieho pobytu na slobode.

Krajský súd zdôrazňuje, že odsúdený si musí byť vedomý toho, že v prípade, ak v skúšobnej dobe nebude viesť riadny život, bude mu nariadený výkon zostávajúcej nevykonanej časti trestu odňatia slobody.

Nad rámec doposiaľ uvedeného na doplnenie argumentácie krajský súd uvádza, vo vzťahu k obsahu podanej sťažnosti, že o argumentoch odsúdeného k namietanej zaujatosti A. G. H., ktorý rozhodoval vec na okresnom súde, osobitne nerozhodoval, a to s odkazom na § 31 ods. 5 Tr. poriadku v spojení s § 32 ods. 6 Tr. poriadku.

Z uvedených dôvodov tak krajský súd postupom podľa § 194 ods. 1 písm. a/ Tr. poriadku napadnuté uznesenie zrušil, odsúdeného na podklade dôvodne podanej sťažnosti z výkonu trestu odňatia slobody podmiennečne prepustil a ďalej rozhodol tak, ako je uvedené vo výroku tohto uznesenia.

Toto rozhodnutie bolo prijaté jednomyseľne.
jednomyseľne

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu ďalší riadny opravný prostriedok nie je prípustný.